

К.В. Клименко, канд. екон. наук, завідувач відділу бюджетної системи (ДННУ «Академія фінансового управління», Київ)

М.В. Савостьяненко, ст. наук. співроб. відділу бюджетної системи (ДННУ «Академія фінансового управління», Київ)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Проблемні аспекти в контексті захисту критичної інфраструктури України сьогодні є магістральним феноменом. В умовах дії воєнного стану надзвичайно важливо забезпечити належний фінансовий захист об'єктів критичної інфраструктури, для чого слід розробити відповідні положення в розрізі доступу до інформаційних баз.

Ця сфера потребує продовження досліджень, адже обмежена аналітичними інструментами для кількісної оцінки умовних зобов'язань (в контексті даного положення може бути рекомендовано оприлюднювати інформацію щодо фінансування захисту критичної інфраструктури, якщо це не заборонено національним законодавством та не є закритою секретною інформацією на рівні служб / міністерств безпеки, правоохоронних органів).

Відзначимо, що на засіданні 18 жовтня 2022 р. Верховна Рада прийняла у повторному другому читанні та в цілому Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо формування та реалізації державної політики в сфері захисту критичної інфраструктури» №7607 від 28.07.2022 р. [1].

Закон розроблений з метою належного забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері критичної інфраструктури та спрямований на створення сприятливих умов щодо виконання функцій уповноваженого органу з питань захисту критичної інфраструктури Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України.

В Законі акцентовано увагу, що під час дії воєнного стану, а також протягом 12 місяців після його припинення чи скасування повноваження уповноваженого органу у сфері захисту критичної інфраструктури України, передбачені Законом України «Про критичну інфраструктуру», здійснюються Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Водночас Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України наразі здійснює:

- формування та реалізацію державної політики щодо захисту у кіберпросторі державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, здійснення державного контролю у цих сферах;

- реалізацію державної політики щодо захисту критичної технологічної інформації, кіберзахисту об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, здійснення державного контролю в цих сферах;

- виконання інших завдань, передбачених законодавством у сфері забезпечення кібербезпеки та кіберзахисту.

Кабінет Міністрів України прийняв Постанову від 14 жовтня 2022 р. № 1174 «Про затвердження Регламенту обміну інформацією між суб'єктами національної системи захисту критичної інфраструктури», яка визначає механізм інформаційної взаємодії між суб'єктами національної системи захисту критичної інфраструктури з метою забезпечення захисту та стійкості критичної інфраструктури.

Так, зокрема унормовано, що інформаційна взаємодія забезпечується шляхом послідовного обміну інформацією між суб'єктами національної системи захисту критичної інфраструктури, що здійснюється відповідальними особами, визначеними такими суб'єктами, з використанням засобів електронних комунікацій, національної системи конфіденційного зв'язку, спеціального зв'язку, шифрувального зв'язку та інформаційно-комунікаційних систем [2].

Також Кабінет Міністрів України прийняв Постанову від 14 жовтня 2022 р. № 1175 «Деякі питання подання інформації у сфері захисту критичної інфраструктури», котрою було затверджено форму річного звіту про виконання секторальним органом повноважень, визначених Законом України «Про критичну інфраструктуру» та форму річного звіту про виконання оператором критичної інфраструктури повноважень, визначених Законом України «Про критичну інфраструктуру» [3].

Серед іншого акцентуємо увагу на побудові уніфікованого реєстру об'єктів критичної інфраструктури. Він може бути побудований за принципом бази IFIs projects, (портал реєстру проектів МФО – офіційний державний портал із реєстром проектів соціального і економічного розвитку України, які реалізуються із залученням коштів МФО) [5].

Так, реєстр об'єктів критичної інфраструктури (п.18 ст.1 Закону України «Про критичну інфраструктуру»: №5219 від 09.03.2021 р. [4]) –автоматизована система, що містить перелік найбільш важливої для життєдіяльності суспільства та держави критичної інфраструктури, щодо якої встановлюються особливі вимоги із забезпечення її безпеки та стійкості і здійснюється моніторинг їх дотримання; його завданням є збирання, узагальнення, попередній аналіз даних щодо об'єктів критичної інфраструктури та пропозиції щодо включення таких об'єктів до Реєстру в межах визначених секторів здійснюються секторальними органами у сфері захисту критичної інфраструктури (ст. 11 Закону) [4]. Інформація про об'єкти критичної інфраструктури, що міститься в Реєстрі, є відкритою, загальнодоступною та безоплатною, крім інформації з обмеженим доступом. У ст. 19 Закону «Секторальні органи у сфері захисту критичної інфраструктури» йдеться про підготовку щорічного звіту із забезпечення захисту критичної інфраструктури у відповідному секторі [4].

Підсумовуючи викладене, можемо констатувати той факт, що посилення захисту критичної інфраструктури в умовах сьогодення має стати однією зі складових базису, котрий забезпечить розбудову в нашій державі прозорого державного управління, що сприятиме подоланню викликів і загроз, які постали перед Україною, довгостроковому зростанню її економіки, економічній безпеці в цілому, а також уможливить інтеграцію в європейський економічний простір.

Інформаційні джерела:

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо формування та реалізації державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури: Проект Закону» №7607 від 28.07.2022 р. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/CardByRn?regNum=7607&conv=9>

2. Про затвердження Регламенту обміну інформацією між суб'єктами національної системи захисту критичної інфраструктури: Постанова КМУ від 14 жовтня 2022 р. № 1174. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1174-2022-%D0%BF#Text>

3. Деякі питання подання інформації у сфері захисту критичної інфраструктури : Постанова КМУ від 14 жовтня 2022 р. № 1175. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1175-2022-%D0%BF#Text>

4. Про критичну інфраструктуру: Закон України №5219 від 09.03.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text>

5. IFIs projects, портал реєстру проектів МФО.URL: <https://proifi.gov.ua/?p=index>